

~~XXXXXXXXXXXX~~ 100
Pieśni Kostniernka polskiego
(1915)

~~Wydawnictwo~~ „Czcij swoje“.

PIEŚNI ŻOŁNIERZA POLSKIEGO

—
1915 r.
—

INSTITUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA

00 330 Warszawa, ul. Mławy Świ. 1
Tel. 5-30-22

Cena 10 kop.

SKŁAD GŁÓWNY
GEBETHNER i WOLFF
WARSZAWA.

Filje: Lublin — Łódź.

1. PIEŚŃ PORANNA.

Spokojnie.

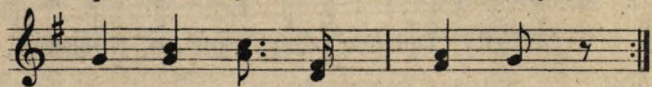
1. Kie-dy ran-ne wsta-ją zo-rze, To-bie

zie-mia, To-bie mo-rze, To-bie

śpie-wa ży-wioł wszel-ki: Bądź po-

-chwa-lon, Bo-że wiel-ki.

2. A człowiek, który bez miary
Obsypany Twemi dary,
Coś go stworzył i ocalił,
A czemużby Cię nie chwalił?
3. Ledwie oczy przetrzeć zdołam,
Wnet do mego Pana wołam,
Do mego Boga na niebie
I szukam Go koło siebie.
4. Wielu snem śmierci popadli,
Co się wczoraj spać pokładli;
My się jeszcze obudzili,
Byśmy Cię, Boże, chwalili.

2. PIĘŚŃ WIECZORNA.

Spokojnie.

1. Wszyst_kie na - sze dzien - ne
 spra_wy, Przyjm li - to_śnie, Bo_że pra - wy;
 A gdy będziem za - sy - pia - li, Niech Cię
 na - wet sen nasz chwa - li.

2. Twoje oczy obrócone
 Dzień i noc patrzą w tę stronę,
 Gdzie niedołężność człowieka
 Twojego ratunku czeka.
3. Odwracaj nocne przygody,
 Od wszelakiej broń nas szkody,
 Miej nas wiecznie w Twojej pieczy,
 Strózu i sędzio człowieczy!

3. NIE RZUCIM ZIEMI...

4

F. Nowowiejski.

1. Nie rzu - cim zie - mi, zkańd nasz ród, Nie
 da-my pogrześć mo - wy! My pol-ski na - ród,
 pol-ski lud, Kró - le-wski szczep Pia - sto - wy. Nie
 da-my, by nas zniemczył wróg Tak nam do-po-móz
 Bóg! Tak nam do - po - móz Bóg!

2. Do krwi ostatniej kropli z żył
 Będziemy bronić ducha,
 Aż się rozpadnie w proch i pył
 Krzyżacka zawierucha.
 Nam twierdzą będzie każdy próg!...
 Tak nam dopomóż Bóg!
3. Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz,
 Ni dzieci nam germanił;
 Wstanie potężny hufiec nasz,
 Duch będzie nam hetmanił

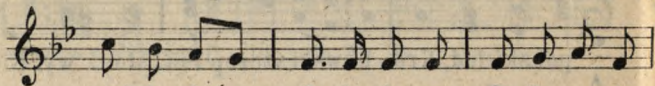
W ten dzień, gdy zabrzmiał złoty róg.

Tak nam dopomóż Bóg!

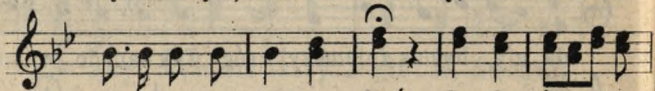
4. WEZWANIE DO BRONI.

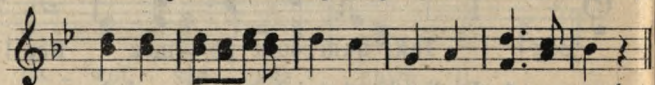
1. Dalej, bracia, do bu-ła-ta! Wszak nam dzisiaj

tyl-ko żyć; Po-ka-że-my, że Sar-ma-ta

u-mie jeszcze dzielnym być. Po-ka-że - my,

że Sar-ma - ta u-mie jeszcze dzielnym być.

2 Będziem rąbać, będziem siekać,

Jak nam miły Bóg i kraj.

Dalej, bracia, a nie zwlekać!

Niech wolności błysnie raj!

} 2 razy

3 Polskie niech żyją drużyny!

Polska ziemio, tobie cześć!

Niechaj głoszą twoje syny,

O zcaleniu Polski wieść!

} 2 razy

<http://rcin.org.pl>

5. POŻEGNANIE.

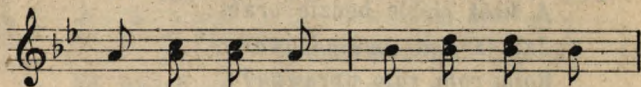
6

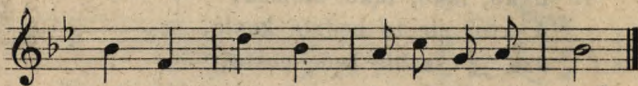
1. Ma-tko, ma-tko, ma-tko kocha - na,

Zo - stań - że mi zdro - wa, ma - tko,

Już ja i - dę od cię gład - ko,

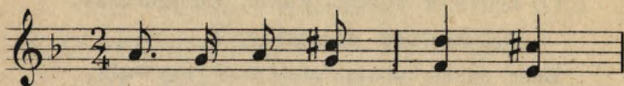
Ma-tko, ma-tko, ma-tko ko-cha - na!

2. Ojczy, ojczy, ojczy kochany,
Zostań-że mi z Bogiem, ojczy,
Ja już idę prosto od cię,
Ojczy, ojczy, ojczy kochany!
3. Siostry, siostry, siostry kochana,
Ostań że się z Bogiem, siostry,
Już ja idę od cię ostro,
Siostry, siostry, siostry kochana!
4. Bracie, bracie, bracie kochany,
Zostań-że mi z Bogiem, bracie,
Już nie będziem w jednej chacie,
Bracie, bracie, bracie kochany!

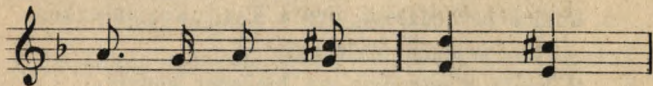
5. Żono, żono, żono najmiłsza,
 Któż ci będzie gospodarzył,
 Jak ja wroga będę prażył;
 Żono, żono, żono najmiłsza?
6. Rolo, rolo, rolo uprawna,
 A któż cię będzie orać,
 Jak ja będę maszerować,
 Rolo, rolo, rolo uprawna?
7. Łako, łako, łako zielona,
 A któż cię to będzie kosić,
 Jak ja szablę będę nosić,
 Łako, łako, łako zielona?
8. Ogród, ogród, ogród cienisty,
 Któż ci będzie ogrodnikiem,
 Jak ja będę żołnierzykiem,
 Ogród, ogród, ogród, cienisty?
9. Miody, miody, miody słodkawe,
 Któż was, miody, będzie pijał,
 Jak ja karczme będę mijał,
 Miody, miody, miody słodkawe?
10. Wódko, wódko, wódko gorzkawa,
 Któż cię, wódko, będzie pijał,
 Jak ja karczme będę mijał,
 Wódko, wódko, wódko gorzkawa?

6 GDZIEŻ TO JEDZIESZ, JASIU ?

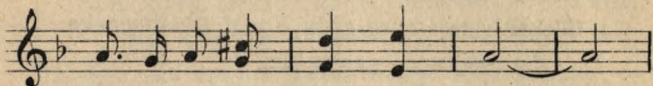
8

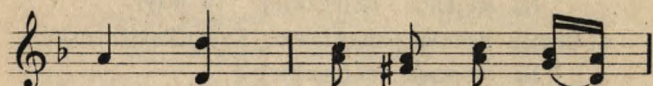
1. Gdzież to je - dziesz, Ja - siu ?

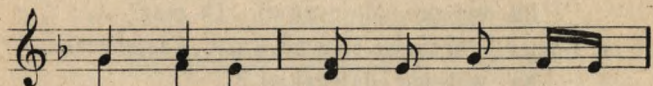
Na wo - jen - kę, Ka - siu,

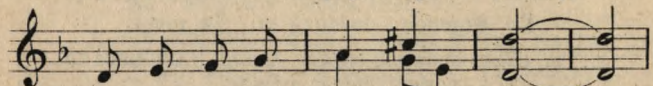
Na wo - jen - kę da - lecz - ką! —

Weź że i mnie z so - bą,

Ra - da pój - dę z to - bą,

Na wo - jen - kę da - lecz - ką, —

Na wo - jen - kę da - lecz - ką!

2. Co będziesz robiła, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
Będę chusty prała, złotem wyszywała,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
3. Gdzież je będziesz prała Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
U króla w ogrodzie, na bieżącej wodzie,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
4. Gdzież będziesz suszyła, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
U króla na górze, na jedwabnym sznurze,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
5. Gdzież będziesz maglować, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
U króla w piwnicy, na złotej maglicy,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
6. Gdzież je będziesz chować, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
U króla we skrzyni, co król siada przy niej,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
7. Pod czem będziem spali, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?
Jest na morzu trzcina, to moja pierzyna,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
8. Co będziemy jedli, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej ?

Są w boru orzechy, to nasze pociechy,
Na wojence daleczkiej.

9. Co będziemy pili, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej?
Jest piwo w piwnicy, u króla w stolicy,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
10. Gdzie będziem spoczywać, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej?
Jest przy morzu kamień, odpoczniemy na nim,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
11. Kto nas będzie budzić, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej?
Jest ci ptaszek wszędzie, ten nas budzić będzie,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
12. Czem się będziem bawić, Kasiu, Kasiuneczko,
Na wojence daleczkiej?
Ułowimy rybkę, włożymy w kolebkę,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)
13. Nie wezmę cię z sobą, co ja zrobię z tobą,
Na wojence daleczkiej?
A czy wrócisz Jasiu? Wróczę, wróczę Kasiu,
Z tej wojenki daleczkiej. (2 razy)
14. Wracają ułany.... Wrócisz mój kochany,
Z tej wojenki daleczkiej?
Nie wróci, dziewczyno, krwią mu rany płyną,
Na wojence daleczkiej. (2 razy)

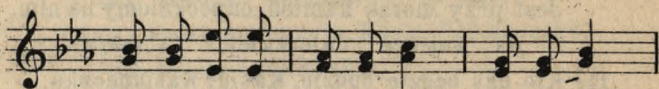
11 7. MIAŁ PAN HETMAN CÓRY DWIE.

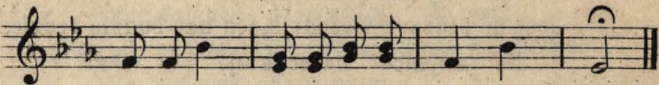
1. Miał pan het-man có-ry dwie,

miał pan het-man có-ry dwie,

Dał do woj-ska o-by-dwie, o-by-dwie,

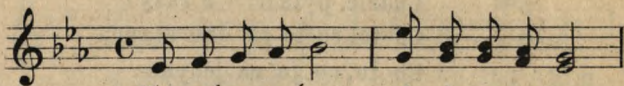
o-bydwie, dał do wojska o-by-dwie.

2. Hej ty, córko najstarsza, Tyś do wojska najzdalsza.	7. Jam jest serca twardego, Ja zabiję każdego.“
3. „Ja do wojska nie pójdę, Bo wojować nie lubię.	8. Jak jej włosy spuszczała, Wszyscy o nią płakali.
4. Jam jest serca miękkiego, Nie zabiję żadnego.“	9. Jak ją na koń sadzali, Wszyscy o nią płakali.
5. Hej ty, córko najmłodsza, Tyś do wojska najzdalsza.	10. Jak na konia wsiadała, Cała wioska płakała.
6. „Hej, na wojnę ja pójdę, Bo wojować ja lubię.	11. Jak do wojny przybyła Trzysta Prusów zabiła.

UWAGA. Każdy wiersz po dwa razy.

8. HEJ Z GÓRY, Z GÓRY...

12

1. Hej z gó-ry, z gó-ry Ja-da, ma-zu-ry,

ja-da, ma-zu-ry. Stu-ku pu-ku w okieneczko,

Otwórz, otwórz, panienczko', Koniom wody daj!

2. Jabym rada wstać,
Koniom wody dać, (2 razy)
Ale mama zakazała,
Bym z żołnierzem rozmawiała,
Mamy trza słuchać.
3. Matki się nie bój,
Siadaj na koń mój; (2 razy)
Pojedziemy w obce kraje,
Gdzie są inne obyczaje,
Malowany dwór.
4. Malowany dom,
Baszty ze wszech stron, (2 razy)
Mosty, ganki, złote sale,
Wszystko tam jest tak wspaniale,
Jak u rycerza.

5. Przez wieś jechali,
Ludzie pytali: (2 razy)
Co to, co to za dziewczyna,
Co to, co to za jedyna,
Jedzie z chłopcami ?
6. Oj jedzie, jedzie,
Na złotym rzedzie, (2 razy)
Sto par koni, idzie za nią,
Jak za jaką wielką panią,
Z wielką paradą.
7. Z wielką paradą
Po moście jadą (2 razy)
Trąbią po górach trębacze,
Zwożą swej pani haracze
Wierni poddani.
8. Wierni poddani,
Przyniesli w dani (2 razy)
Dary wielkie, dary małe,
A jegomość serce stałe
Przyniósł w ofierze.
9. Przyniósł w ofierze,
A więc rycerze (2 razy)
Każdy niech uradowany,
Rozpocznie wesołe tany,
Naprzód polskiego.

9. POD KAMIEŃCEM, POD PODOLSKIM. 14

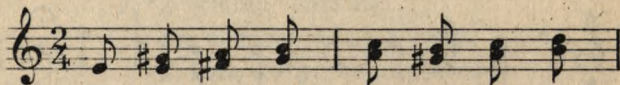
1. Pod Kamień-cem, pod Po-dol-skim,
pod Kamieńcem, pod Po-dol-skim. Hej!
Sto-i het-man ze swem wojskiem, hej!
sto-i het-man ze swem woj - skiem.

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in G minor (one flat) and 2/4 time. The melody is written on a treble clef. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. The lyrics are: "1. Pod Kamień-cem, pod Po-dol-skim,". The second staff continues: "pod Kamieńcem, pod Po-dol-skim. Hej!". The third staff continues: "Sto-i het-man ze swem wojskiem, hej!". The fourth staff ends with: "sto-i het-man ze swem woj - skiem.".

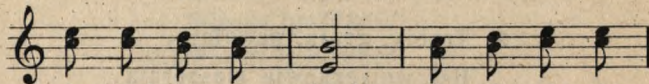
2. Trąbią, grają, nawołują,
Hej, wojaczkowie maszerują.
3. I jabym nie siedział doma,
Hej, żeby mi kto siodłał konia.
4. Starsza siostra wybieżała,
Hej, konika już osiodłała.
5. Średnia siostra wybieżała,
Hej, na konika miecz podała.
6. Młodsza siostra wybieżała,
Hej, o braciśzka zapłakała.
7. I nie wyszedł rok, półtora,
Hej, jedźcie wojsko z góry, z pola.

8. Starsza siostra wybieżała,
Hej, o brata się zapytała.
9. Hej, panowie, my nie znamy,
Hej, kędy brata szukać mamy?
10. Leży, leży w szczerem polu,
Hej, główeczkę ma na kamieniu,
11. Konik jego wedle niego,
Hej, grzebie nóżką, żałuje go.
- Uwaga. Każdy wiersz po dwa razy.

10. KRUK.

1. Ciemnym bo-rem, nad wie-cho-rem,

Le-ciał czar-ny kruk, I do cha-tki,

sta-rej ma-tki, Puk w o-kien-ko, puk!

2. Matko moja, matko moja,
Przybądź, co masz tchu,
Bo górami i lasami,
Pędzę zdala tu.
3. O ptaszyno, ty z nowiną?
Jaka, niesiesz wieść?

Ach wesele, czy też wiele

Musisz do mnie nieść ?

4. Czarna skóra, czarne pióra,
To żałobny znak ;
Ty z boleścią, z smutną wieścią
Pędzisz do mnie tak.
5. Matko moja, starość twoja
Będzie dla cię raj,
Syn twój drogi, pobił wrogi,
I poległ za kraj !
6. Gdym za łupem, konia trupem,
Ciagnał tam, gdzie bój,
Z wroga klęski syn zwycięzki,
Wołał do mnie twój:
7. „Hej ptaszyno, hej ptaszyno
Od rodzinnych stron !
Leć do chatki lubej matki,
Obwieść jej mój zgon.“
8. Tak mnie wołał i wnet skonał,
Lecz zwyciężył wprzód,
Na wawrzynie zwycięstw ginie,
Lecz wslawił swój ród.
9. Matka słucha, a po chwili
Pada martwy trup.
Ponad synem słowik kwili,
Ponad matką kruk.

11. PANI DWÓR BUDUJE.

1. Pa - ni dwór bu - du - je,
 Żoł - nierz się dzi - wu - je.
 „A przy - mij - że mnie żoł - nie - rza,
 Na noc - leg do do - mu.“

2., Nie przyjmę, żołnierzu,
 Nie przyjmę, rycerzu,
 Moja główka sfrasowana
 Siedem lat po mężu.

3. Siedem lat wojuje,
 Siedem lat wędruje,
 A ja sama nie wiem biedna,
 Czy umarł, czy żyje?“

4. I otarł pot z czoła,
 Usiadł w rogu stoła,
 I potoczył złoty pierścień,
 Potoczył do koła.

5. „Dla Boga, co widzę?
 Dla Boga żywego!
 Poznałam ci złoty pier -
 Jasińka mojego!“ - ścień

6. Siedem świec zgorzało,
 Siedem świec zgorzało,
 Niżeli się owo państwo
 Z sobą nagadało.

7. I ósmej połowa,
 I ósmej połowa,
 „Już ja teraz mężateczka,
 Nie wdowa, nie wdowa.“

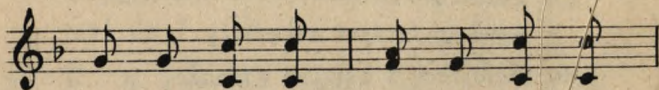
12. A KTO CHCE ROZKOSZY UŻYĆ.

1. A kto chce roz - ko - szy u - żyć,

a kto chce roz - ko - szy u - żyć,

Niech i - dzie do woj - ska słu - żyć,

niech i - dzie do woj - ska słu - żyć.

2. W wojsku rozkoszy użyje,
Krwii jak wody się napije.
3. Gdy mu mundur przymierzają,
Kijem plecy wykładają.
4. A gdy go na musztrę proszą,
Pięćset pałek za nim noszą.

5. I wszy go się też najedzą,
Rodzice o tem nie wiedzą.
 6. Gdyby rodzice wiedzieli,
Od żaluby potruchleli.
 7. Gdy na wojnę wyjeżdżają,
Szabelkami wywijają,
 8. A gdy ułan z konia zleci,
Nikt po niego nie podleci.
 9. Wtym przychodzi dwóch żołnierzy,
Otóż to tu brat nasz leży.
 10. Feldfeber z książki wymaże,
Starszy trumnę robić każe.
 11. Gdy go do trumny wkładają,
Pięć ładunków nabijają.
 12. Gdy go do grobu spuszczaają,
Pięć ładunków wystrzelają.
 13. A za jego służbę dawną,
Wu, wu brzęczą, barabania,
 14. A za jego trudne lata,
Trębacz trąbi tra-ta tra-ta.
- Uwaga. Każdy wiersz po dwa razy.

13. POBÓR NA DZIEWCZĘTA.

20

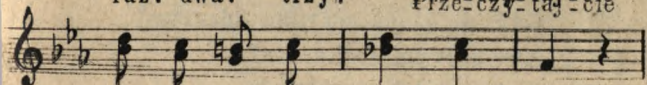
1. Hej, panien-ki! po-słuchajcie raz! dwa!

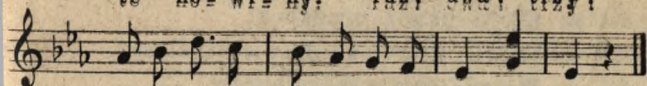
trzy! I ga-ze-ty prze-czy-taj-cie

raz! dwa! trzy! Prze-czy-taj-cie

te no-wi-ny: raz! dwa! trzy!

Będzie pobór na dziewczyny, raz! dwa! trzy!

2. Najpiękniejsze z okolicy,
Przeznaczone do konnicy,
A która nie ma ochoty,
To ją wezmą do piechoty.

3. Pułk najpierwszy z Warszawianek,
Ma się nazwać pułk ułanek.
Wielkie wezmą do dragonów,
Stare panny do furgonów.

4. A gdzie będą twierdze puste,
Tam zabiorą panny tłuste,

- A hafciarki do bagnetów,
Szynkareczki do rakietów.
5. Do sztandarów zakonnicy,
A do szturmu taneczniczki,
Szwaczki będą na rezerwie,
Gdy się mundur której zerwie.
 6. Te co pięknie wyśpiewują,
Na trębaczy się formują,
A co ciągle wykrzykują,
Do doboszy je werbują.
 7. Do dozorców i grabarzy,
Gdy się która brzydka zdarzy,
Aby chorym łózka stały,
A potem ich pochowały.
 8. Która panna urodziwa,
Będzie w wojsku dość szczęśliwa,
Weźmie szlify, akselbanty,
Tak jak mają adjutanty.
 9. Wygadana porucznikiem,
Wykształcona pułkownikiem,
Gdy będzie chłopców kochała,
Dojdzie stopnia generała.
 10. Która na koń siądzie żwawo,
Chorągiewka w lewo, w prawo,
A gdy ostrózkami brzęknie,
Wtedy w wojsku będzie pięknie.

Uwaga. Po każdym wierszu: Raz, dwa, trzy.

14. IDZIE ŻOŁNIERZ BOREM, LASEM. 2

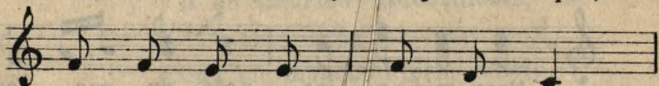
1. I dzie żołnierz bo-rem la-sem,
 Przy-mie-ra-jąc zgło-du cza-sem.
 to bi-da —
 To, to bi da to bi-da, hej sa sa sa,
 to, to bi-da, nie-do-la.

2. Przyłóż drewek do ogniska,
 Bo mi zimno boki ściska
 To bida, hej sa sa sa,
 To bida, niedola.
3. Byle na dziś było chleba,
 Już na jutro nie potrzeba.
 To bida, i t.d.
4. Na co nam się zdały szatry,
 Które spędzą lada wiatry.
 To bida, i t.d.
5. Las mi domem, niebo dachem,
 Cały świat wspaniałym gmachem.
 To bida, i t.d.

15. CHCIAŁ ŻOŁNIERZYK PIWO PIĆ.

1. Chciał żoł - nie - rzyk pi - wo pić,

Nie miał mu kto u - to - czyć.

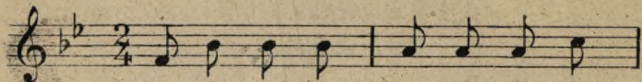

Hej, hej, hej - że ha!

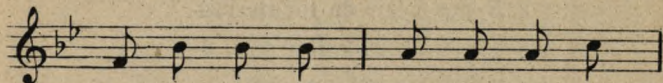

nie miał mu kto u - to - czyć.

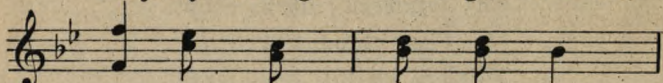
2. Wskoczyła Kasiénka,
Natoczyła piweńka.
3. Natoczyła, podała,
I w oczki mu spojrzęła.
4. „Naści, Kasiu, trojaka,
Poznaj pana wojaka.“
5. Hej, żołnierzu, wojaku,
Nic mi po twym trojaku.
6. Jeśli vola już taka,
To daj lepiej buziaka.

1. Od War-sza-wy do Kra-ko-wa,

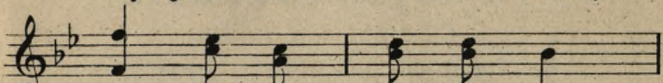
Wszę-dy dro-ga nam go-to-wa.

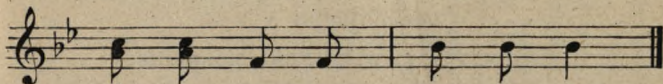
Choć chło-dno i gło-dno,

Ży-jem so-bie swo-bo-dno,

Choć chło-dno i gło-dno,

Ży-jem so-bie swo-bo-dno.

2. Stoi żołnierz na kwaterze,

Ostatnią gęś babie bierze.

Choć chłodno i głodno, } 2 razy.

Żyjem sobie swobodno.

3. Baba idzie do rotmistrza,
A gęś z garnka łąb wytryszcza.
Choć chłodno i t. d.
4. Baba wraca od rotmistrza,
A gęś idzie do tornistrza.
Choć chłodno i t. d.
5. Indyk ze wsi wyskakuje,
Gdy żołnierza blisko czuje.
Choć chłodno i t. d.
6. Żołnierz koszuli nie pierze,
Bo gotową z płota bierze.
Choć chłodno i t. d.
7. I kur także nie opuszcza,
Gdy mu głód bardzo dokucza.
Choć chłodno i t. d.
8. Kogut do kur: cip! na grzędę,
Żeby żołnierz nie zjadł jednej.
Choć chłodno i t. d.
9. Kaczor mówi: kwak, mospanie,
Bo i nam się w łąb dostanie.
Choć chłodno i t. d.
10. Świnia kwiczy, baran beczy,
Boć to żołnierz straszne rzeczy.
Choć chłodno i t. d.

00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
 Tel. 26-68-62
 BADAŃ LITERACKICH PAN
 BIBLIOTEKA
 INSTYTUT

S P I S.

	<i>strona</i>
1. Pieśń poranna	2
2. Pieśń wieczorna	3
3. Nie rzucim ziemi	4
4. Wezwanie do braci	5
5. Pożegnanie	6
6. Gdzież to jedziesz Jasiu?	8
7. Miał Pan Hetman córki dwie	11
8. Hej z góry, z góry	12
9. Pod Kamieńcem, pod Podolskim	14
10. Kruk	15
11. Pani dwór buduje	17
12. A kto chce rozkoszy użyć	18
13. Pobór na dziewczęta	20
14. Idzie żołnierz borem lasem	22
15. Chciał żołnierz piwo pić	23
16. Od Warszawy	24

F

5610